

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

факультет іноземної та слов'янської філології
кафедра англійської філології та лінгводидактики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології
Андрій КОВАЛЕНКО
«29» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____ 035.04 Германські мови і літератури (переклад включно)
(назва спеціалізації)

Мова навчання - англійська

Погоджено

науково-методичною комісією
факультету іноземної та
слов'янської філології
«29» серпня 2024 р.

Голова

Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Розробник:

БАГАЦЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри англійської
філології та лінгводидактики

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Подосиннікова Г.І., к.пед.н., доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна/заочна форми навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	за вибором	
Розділів – 2	Спеціальність 035 Філологія (035.04 Германські мови і літератури (Переклад включно))	Рік підготовки:	
		6-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		7-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -1 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: МАГІСТР	12год	
		Практичні, семінарські	
		16год.	
		Самостійна робота	
		60год	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є опрацювання теоретичних основ перекладу художнього тексту та формування навичок виконання літературного адекватного перекладу фрагментів прозового, поетичного та драматургічного текстів першотвору.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів із сучасними теоріями та підходами до перекладу художніх творів; виробити у студентів уміння виявляти жанрові, стильові, структурні і тематичні матричні складові художнього тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі; навчити студентів здійснювати порівняльний перекладацький аналіз художніх текстів оригіналу та перекладу; домогтися усвідомлення студентами концептуальних відмінностей текстів художнього та інших стилів і необхідності застосування перекладацьких прийомів, що відбивають стан артефактів і ментафактів текстів оригіналу відповідно нехудожнього та художнього мовлення; навчити студентів розпізнавати стилістичні прийоми і засоби виразності художньої мови тексту оригіналу; коментувати доречність перекладацьких трансформацій для збереження образності у мові перекладу; практикувати виконання літературних перекладів текстів чи фрагментів текстів художніх творів (прози та поезії) підсильних труднощів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: • специфіку художнього перекладу та його теорії; • основні етапи розвитку мистецтва художнього перекладу; • об'єктивні та суб'єктивні чинники художнього перекладу; • сутність, основні принципи, поняття та труднощі художнього перекладу; • рівні перекладу текстів художньої прози; перекладацькі трансформації, що застосовуються при перекладі тексту художнього твору; • стилістичні засоби та прийоми, що застосовуються для досягнення образності художнього тексту;

вміти: • здійснювати комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу; •

оцінювати адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв; • перекладати фрагменти поетичних, прозових і драматичних текстів із англійської мови на українську та навпаки, визначаючи стилістичні засоби, що створюють образність тексту оригіналу; застосовуючи доречні семантичні трансформації при перекладі для збереження образності тексту оригіналу; добираючи влучні методи відтворення ідейного змісту твору, збереження етнонаціонального забарвлення твору оригіналу у перекладній версії.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні теоретичні поняття в сучасних моделях художнього перекладу.

Тема 1. Лінгвосеміотичні та лінгвістичні проблеми художнього перекладу.

Тема 2. Стратегії та одиниці перекладу.

Розділ 2. Базові прийоми художнього перекладу.

Тема 3. Лексичні прийоми перекладу.

Тема 4. Граматичні прийоми перекладу.

Тема 5. Стилiстичні прийоми перекладу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	сп		лек	пр	лаб	
1	2	3	4	5	6	7				
Розділ 1.										
Основні теоретичні поняття в сучасних моделях художнього перекладу.										
Тема 1. Лінгвосеміотичні та лінгвістичні проблеми художнього перекладу.		2	2			11		2	2	16

Тема 2. Стратегії та одиниці перекладу.		4	2		11		2	2	16
Разом за розділ 1		6	4		22		4	4	32
Розділ 2. Базові прийоми художнього перекладу.									
Тема 3. Лексичні прийоми перекладу.		2	2		11				16
Тема 4. Граматичні прийоми перекладу.		2	2		11				16
Тема 5. Стилістичні прийоми перекладу.		2	2		11				16
Проект			4		5				2
Разом за розділ 2		6	10		38				50
Усього годин	90	12	16		60		4	4	82

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінгвoseміотичні та лінгвістичні проблеми художнього перекладу.	2
2	Стратегії та одиниці перекладу.	4
3	Лексичні прийоми перекладу.	2
4	Граматичні прийоми перекладу.	2
5	Стилістичні прийоми перекладу.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінгвoseміотичні та лінгвістичні проблеми художнього перекладу	2
2	Стратегії та одиниці перекладу	2
3	Лексичні прийоми перекладу.	2
4	Граматичні прийоми перекладу.	2
5	Стилістичні прийоми перекладу.	2
6	ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРОЕКТ-ПЕРЕКЛАД	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінгвoseміотичні та лінгвістичні проблеми художнього перекладу.	11
2	Стратегії та одиниці перекладу.	11
3	Лексичні прийоми перекладу.	11
4	Граматичні прийоми перекладу.	11
5	Стилістичні прийоми перекладу.	11
6	ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРОЕКТ-ПЕРЕКЛАД	5

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна робота та самостійна робота					Проект	Сума
Розділ 1		Розділ 2			25	100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5		
15	15	15	15	15		

T1, T2 ... T5 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Базова

1. Кияк Т.Р. Перекладознавство: підручник. – К.: «Київський університет», 2008. – 543 с.
2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник для студентів. – Київ: Юніверс, 2003. – 280 с.

3. Романенко О.В. Моделювання матриць образних еквівалентів та оцінка якості перекладу // Грані сучасного перекладознавства. – Запоріжжя: КПУ, 2011. – С. 368-392.

4. Basil Hatim *Communication Across Cultures Translation Theory and Contrastive Text Linguistics*. – Plymouth: University of Exeter Press, 2006. – 253 p.

5. Mona Baker *In Other Words A Coursebook on Translation*. – London: Routledge, 2011, 391 p.

6. Jean Boase-Beier *Literary Translation Redrawing the Boundaries*. – New York: Palgrave Macmillan, 2014, 282 p.

7. Clive Scott *The Work of Literary Translation*. – London: Cambridge University Press, 2018, 299 p.

Додаткова

1. Грані сучасного перекладознавства: монографія. – Запоріжжя: КПУ, 2011. – 419 с.

2. Кияк Т. Українські переклади «Нічної пісні мандрівника» Й.В. Гете (кількісні оцінки якості) // Наукові записки Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Вип. 81 (4): Сер. – філол. науки, 2009. – С. 92-97.

3. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. – Тернопіль, 2002. – С. 256-271.

4. Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт № 5-6, 2002. – С. 127-135.

5. Савченко В.В. Художній переклад як загальномистецьке явище // <http://philosof.onu.edu.ua/elb/articles/savchenko/translation.htm>.

6. Bell R. T. *Translation and Translating*. — London, 1991.

7. *Translation Studies: The State of the Art*. — Amsterdam, 1991.